

Vánoce

historie * zvyky * tradice

Jitka Pastýřiková

Ilustrovala
Zdenka Krejčová

BETLÉM
K VYSTŘÍŽENÍ
UVNITŘ

FRAGMENT

VÁNOCE – historie, zvyky, tradice

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Jitka Pastýřiková
VÁNOCE – historie, zvyky, tradice
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Vánoce

historie * zvyky * tradice

Jitka Pastýřiková

Ilustrovala

Zdenka Krejčová

FRAGMENT

Text © Jitka Pastýřková, 2018
Illustrations © Zdeňka Krejčová, 2018
Cover Illustration (frame) © ZVERKOVA / Shutterstock.com

ISBN e-knihy 978-80-253-3973-2 (1. zveřejnění, 2018)
ISBN tištěné verze 978-80-253-3899-5 (1. zveřejnění, 2018)

*„Vánoce jsou časem, kdy si nejsilněji uvědomujeme,
co nám schází a kdo není mezi námi.“*

John Irving

*„Nikdy není po Vánocích, když to člověk nechce.
Vánoce jsou rozpoložení mysli.“*

Lauren Myracle

*„Mír na zemi nastane,
když budeme žít Vánoce každý den.“*

Helen Steiner Rice

Úvod

Vánoce jsou pro křesťany druhým nejvýznamnějším křesťanským svátkem, hned po Velikonočích. Jsou oslavou narození Ježíše Krista a tento den je současně chápán jako počátek Ježíšova putování a šíření evangelia.

Vánoce se v římskokatolické tradici slaví od předvečera slavnosti Narození Páně, která připadá na 25. prosince. Oslavy končí svátkem Křtu Páně, který se slaví první neděli po 6. lednu.

Vánocům předchází doba adventní, která slouží jako příprava na narození Ježíše Krista.

S vánočním obdobím se pojí celá řada zvyků, tradic a pověr. Většinu dříve hojně rozšířených zvyků můžeme dnes nalézt v národopisných pramenech a ve vyprávění pamětníků.

❧ Původ slova Vánoce ❧

Slovo Vánoce pravděpodobně pochází z německého slova *Weihnachten* (dříve *wāhnachten*), které se skládá ze dvou slov *weihen* (světit) a *nacht* (noc). Z první části slova se postupem času stalo *vá-* a slovo *nachten* bylo počestěno na *noce*.

Historie svátků

❧ Biblický příběh narození Ježíše ❧

Pro křesťany představují Vánoce oslavu narození Ježíše Krista. Jeho příběh vychází z evangelií podle Lukáše a Matouše a najdeme ho v Novém zákoně.

Podle biblické legendy se Marii zjevil archanděl Gabriel a oznámil jí, že počne z Ducha svatého a porodí syna Ježíše. Ten se stane králem všech Židů a vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.

Anděl sestoupil poté i k Josefovi, s nímž byla Marie zasnoubená, a řekl mu, že se nemusí bát vzít si Marii za manželku, protože počala z Ducha svatého. Uložil mu, aby syna pojmenoval Ježíš.

Po čase se konalo sčítání lidu a Josef s Marií se museli podle příkazu císaře odebrat z Nazaretu do Betléma, města Davidova, kde se Josef měl nechat zapsat. Poté, co dorazili do města, snažili se sehnat nocleh. To se jim však nepodařilo, a tak Josef s Marií museli přenocovat v chlévě, kde Marie porodila Ježíše. Novorozeného syna zavinula do plenek a položila do jesliček.

Té noci se zdejší pastýřům zjevil anděl Páně, aby jim oznámil, že se v Betlémě narodil Spasitel, Kristus Pán. Pastýři tam ihned spěchali a opravdu našli Marii, Josefa a děťátko v jesličkách. Všem tu radostnou novinu vyprávěli a k jesličkám pak přicházeli další lidé, aby se novému králi poklonili.

Novorozenému králi Židů se chtěli poklonit také mudrci z Východu, kteří spatřili hvězdu (dnes zobrazovanou jako kometu) předpovídající narození Ježíše. Když mudrci přišli do Jeruzaléma, vyptávali se, kde by Ježíše našli. Dozvěděl se o tom král Herodes, jehož ty zprávy velmi znepokojily. Svolal proto kněží a zákoníky a vyptával se jich, kde se ten Mesiáš narodil. Prozradili mu, že Spasitel se narodil v Betlémě, a tak Herodes vyslal mudrce do Betléma, aby ho našli a on se mu také mohl přijít poklonit. Hvězda jim ukázala, kudy se mají dát. Mudrcové se Ježíšovi poklonili a předali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Ve snu však byli před Herodem varováni, a proto se domů vrátili jinou cestou. I Josefa anděl ve snu varoval, proto s Marií a Ježíšem uprchli před Herodem do Egypta. Jakmile král Herodes zjistil, že se mudrcové se zprávou o novém židovském králi nevrátili, vydal příkaz povraždit všechny děti mladší dvou let v Betlémě a okolí.